

вого парку, регулюються цим Законом з урахуванням особливостей, передбачених Законом України «Про наукові парки».

У зв'язку з цим частину четверту вважати частиною п'ятою;

абзац другий статті 5 доповнити словами «а також майна, що належить вищим навчальним закладам та/або науковим установам, що надається в оренду партнерам наукових парків».

3. Питання, не врегульовані цим Законом, вирішуються відповідно до законодавства України.

4. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

встановити ставки плати за оренду для партнерів наукових парків, яким надається в оренду державне майно, що належить вищим навчальним закладам та/або науковим установам, що є засновниками наукового парку, з метою державної підтримки реалізації проєктів наукового парку;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

підготувати пропозиції щодо внесення змін до законодавчих актів, що суперечать цьому Закону.

Президент України В. ЮЩЕНКО

*м. Київ, 25 червня 2009 року
№ 1563-VI*

ЗАКОН УКРАЇНИ*

ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ДЕЯКИХ ЗАКОНОДАВЧИХ АКТІВ УКРАЇНИ ЩОДО ВИБОРІВ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Верховна Рада України постановляє:

І. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. Кримінально-процесуальний кодекс України (1001-05) доповнити статтею 53-2 такого змісту:

«Стаття 53-2. Обов'язок органу дізнання, слідчого, прокурора і суду під час виборчого процесу

Під час виборчого процесу орган дізнання, слідчий, прокурор і суд можуть проводити будь-які дії (дізнання, досудове слідство) щодо виборчих комісій, окремих членів виборчих комісій, щодо приміщень, виборчої документації, технічного обладнання, виключно за умови порушення у встановленому порядку кримінальної справи та надання відповідних підтверджуючих це документів».

2. У Кримінальному кодексі України (2341-14) (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 25-26, ст. 131):

1) частину першу статті 157 викласти в такій редакції:

«1. Перешкоджання вільному здійсненню громадянином свого виборчого права або права брати участь у референдумі, перешкоджання діяльності іншого суб'єкта виборчого процесу, ініціативної групи референдуму, комісії з референдуму, члена виборчої комісії, члена ініціативної групи референдуму, члена комісії з референдуму або офіційного спостерігача при виконанні ними своїх повноважень, поєднані з підкупом, обманом або примушуванням, а також ухилення члена виборчої комісії у роботі комісії без поважних причин —

караються штрафом від трьохсот до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеженням волі на строк до двох років, або позбавленням волі на той самий строк, з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк від одного до трьох років»;

2) статтю 158-1 викласти в такій редакції:

«Стаття 158-1. Голосування виборцем на виборчій дільниці більше ніж один раз

* Урядовий кур'єр. — 2009. — 16 верес.

1. Голосування виборцем, який бере участь у виборах або референдумі на виборчій дільниці більше ніж один раз, — карається штрафом від ста до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або обмеженням волі на строк до трьох років.

2. Те саме діяння, вчинене за змовою з членом виборчої комісії або комісії з референдуму, —

карається штрафом від трьохсот до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеженням волі на строк до трьох років, або позбавленням волі на той самий строк».

У зв'язку з цим статтю 158-1 вважати статтею 158-2.

3. У Кодексі адміністративного судочинства України (2747-15) (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 35–37, ст. 446):

1) частину четверту статті 18 викласти в такій редакції:

«4. Вищому адміністративному суду України як суду першої інстанції підсудні справи щодо встановлення Центральною виборчою комісією результатів виборів або всеукраїнського референдуму»;

2) частину першу статті 109 доповнити пунктом 4 такого змісту:

«4) подана заява щодо протоколу територіальних (окружних) виборчих комісій щодо встановлення підсумків голосування у межах територіального виборчого округу під час проведення виборів Президента України, народних депутатів України, а також протоколу про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці»;

3) статтю 117 доповнити частиною шостою такого змісту:

«6. Повноваження суду, встановлені цією статтею, не можуть бути застосовані судами щодо спорів, які стосуються призначення, підготовки і проведення виборів»;

4) частини третю, четверту та одинадцяті статті 172 викласти в такій редакції:

«3. Рішення, дії або бездіяльність Центральної виборчої комісії щодо встановлення нею результатів всеукраїнського референдуму оскаржують-

ся до Вищого адміністративного суду України. Усі інші рішення, дії або бездіяльність Центральної виборчої комісії, члена цієї комісії оскаржуються до Київського апеляційного адміністративного суду.

4. Рішення, дії чи бездіяльність виборчої комісії Автономної Республіки Крим, обласної виборчої комісії, Київської чи Севастопольської виборчих комісій щодо підготовки та проведення місцевих виборів; територіальної (окружної) виборчої комісії щодо підготовки та проведення виборів Київського чи Севастопольського міського голови; територіальних (окружних) виборчих комісій щодо підготовки та проведення виборів Президента України, народних депутатів України; обласних комісій з референдуму і комісії Автономної Республіки Крим з всеукраїнського референдуму, а також членів зазначених комісій оскаржуються до окружного адміністративного суду за місцезнаходженням відповідної комісії. Протоколи територіальних (окружних) виборчих комісій щодо встановлення підсумків голосування у межах територіального виборчого округу під час проведення виборів Президента України, народних депутатів України, а також протоколи про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці оскарженню в судовому порядку не підлягають»;

«11. Суд вирішує адміністративні справи, визначені цією статтею, у дводенний строк після надходження позовної заяви. Адміністративні справи за позовними заявами, що надійшли до дня голосування, вирішуються судом у дводенний строк, але не пізніше ніж за дві години до початку голосування. Адміністративні справи за позовними заявами, що надійшли у день голосування вирішуються судом до закінчення голосування. Адміністративні справи за позовними заявами, що надійшли у день голосування, але після закінчення голосування, вирішуються судом у дводенний строк після надходження позовної заяви»;

5) статтю 176 викласти в такій редакції:

«Стаття 176. Особливості прова-

дження у справах, пов'язаних із виборами Президента України

1. Виборча комісія, кандидат на пост Президента України, партія (блок) — суб'єкт виборчого процесу, виборець, законні права або охоронювані законом інтереси яких порушено, мають право оскаржувати рішення чи дії об'єднання громадян, виборчого блоку, його посадової особи чи повноважного представника, які стосуються виборчого процесу, крім тих рішень чи дій, які відповідно до закону, статуту (положення) об'єднання громадян належать до його внутрішньої організаційної діяльності або його виключної компетенції.

2. Кандидат на пост Президента України, партія (блок) — суб'єкт виборчого процесу чи окружна виборча комісія мають право оскаржувати до суду дії чи бездіяльність засобів масової інформації, їх власників, посадових та службових осіб, які порушують встановлений законом порядок діяльності засобів масової інформації під час виборчого процесу, у тому числі стосовно передвиборної агітації, зокрема щодо вимоги спростування опублікованих ними неправдивих відомостей про кандидата чи партію (блок), що висунули кандидата.

3. Кандидат на пост Президента України, партія (блок) — суб'єкт виборчого процесу мають право оскаржувати дії іншого кандидата на пост Президента України, його довіреної особи, якщо ці дії спрямовані на порушення встановленого законом порядку висунення кандидата, проведення передвиборної агітації, інші порушення їх прав або виборчих прав громадян. Виборець має право оскаржувати дії кандидата на пост Президента України, його довіреної особи, якщо ці дії порушують його виборчі права.

4. Рішення, дії чи бездіяльність органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, закладів та організацій, їх посадових та службових осіб можуть бути оскаржені у порядку, передбаченому статтею 174 цього Кодексу. Акти чи дії виборчих блоків, об'єднань громадян, крім тих, які відповідно до закону, статуту (положен-

ня) об'єднання громадян належать до їх внутрішньої організаційної діяльності або їх виключної компетенції, — за місцезнаходженням органу об'єднання громадян, виборчого блоку, акти чи дії якого оскаржуються у порядку, передбаченому статтею 175 цього Кодексу.

5. Дії чи бездіяльність засобів масової інформації, їх власників, посадових і службових осіб, творчих працівників можуть бути оскаржені у порядку, передбаченому статтею 174 цього Кодексу.

6. Рішення, дії чи бездіяльність виборчих комісій, у тому числі рішення Центральної виборчої комісії із встановлення результатів виборів, можуть бути оскаржені у порядку, передбаченому статтею 172 цього Кодексу.

7. Дії кандидатів на пост Президента України, їх довірених осіб оскаржуються до Київського апеляційного адміністративного суду.

8. Рішення, дії чи бездіяльність дільничної виборчої комісії та її членів можуть бути оскаржені до адміністративного суду за місцезнаходженням дільничної виборчої комісії.

9. Рішення, дії чи бездіяльність окружної виборчої комісії або члена такої комісії можуть бути оскаржені до окружного адміністративного суду за місцезнаходженням окружної виборчої комісії в порядку, встановленому законодавством.

10. Суд розглядає та вирішує адміністративні справи за скаргами, поданими на вчинені порушення з моменту припинення голосування на виборчих дільницях, протягом двох днів після дня голосування.

11. Рішення апеляційної інстанції з виборчих спорів є остаточним і оскарженню не підлягає. Рішення Вищого адміністративного суду України щодо скарги на результати виборів є остаточним і не підлягає перегляду в апеляційному чи касаційному порядку.

12. Повноваження суду, встановлені статтею 117 цього Кодексу, не можуть бути застосовані судами щодо спорів, які стосуються призначення, підготовки і проведення виборів Президента України»;

6) у статті 177:

у частині шостій слова «окружним адміністративним судом, територіальна юрисдикція якого поширюється на місто Київ» замінити словами «Київським апеляційним адміністративним судом»;

доповнити частиною десятою такого змісту:

«10. При розгляді справ, пов'язаних з виборчим процесом чи процесом референдуму, та їх оскарженні частина четверта статті 20 цього Кодексу не застосовується».

4. У Законі України «Про вибори Президента України» (474-14) (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 20-21, ст. 291; із змінами, внесеними Законом України від 14 квітня 2009 року № 1254-VI (1254-17):

1) частину шосту статті 2 викласти в такій редакції:

«6. Громадянин України, який проживає або перебуває в період підготовки і проведення виборів за межами України і перебуває на консульському обліку, реалізує своє право голосу на виборах Президента України»;

2) у пункті 2 частини другої статті 13 слова «підписних листів і» виключити;

3) у статті 17:

у частині другій слова «сто тридцять» замінити словом «дев'яносто»;

у частині третій слова «сто двадцять» замінити словом «дев'яносто»;

4) у статті 19:

частини третю та четверту викласти в такій редакції:

«3. Рішення про утворення територіальних виборчих округів приймається Центральною виборчою комісією не пізніше як за вісімдесят три дні до дня виборів. Територіальні виборчі округи утворюються Центральною виборчою комісією з приблизно рівною кількістю виборців у кожному виборчому окрузі на всій території України за пропозиціями відповідно Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних, Київської і Севастопольської міських рад з урахуванням адміністративно-територіального устрою. Орієнтовну кількість виборців у виборчому окрузі, номер, територіальні межі та центри

виборчих округів визначає Центральна виборча комісія.

4. Рішення про утворення територіальних виборчих округів публікується Центральною виборчою комісією в газетах «Голос України» та «Урядовий кур'єр» у триденний строк з дня прийняття нею відповідного рішення, а також розміщується на офіційному сайті Центральної виборчої комісії. Витяги із рішення про утворення територіальних виборчих округів публікується Центральною виборчою комісією в регіональних друкованих засобах масової інформації в семиденний строк з дня прийняття такого рішення. При цьому кількість витягів, зазначених у цій статті, повинна дорівнювати кількості регіонів, визначених частиною другою статті 133 Конституції України (254к/96-ВР)»;

доповнити частиною п'ятою такого змісту:

«5. Закордонний виборчий округ складають усі закордонні виборчі дільниці, утворені згідно із статтею 20 цього Закону»;

5) у статті 20:

частини шосту та дев'яту викласти в такій редакції:

«6. Звичайні виборчі дільниці утворюються окружними виборчими комісіями за поданням виконавчих комітетів сільських, селищних, міських (міст, де немає районних рад), районних у містах рад, а у разі відсутності таких органів — за пропозицією відповідно сільських, селищних, міських голів, голів районних у містах рад або посадових осіб, які відповідно до закону здійснюють їх повноваження. Зазначені подання вносяться не пізніше як за шістдесят днів до дня виборів. Окружна виборча комісія своїм рішенням визначає межі кожної звичайної виборчої дільниці та перелік будинків, що входять до неї, а також місцезнаходження дільничної виборчої комісії»;

«9. Виборчі дільниці утворюються з кількістю виборців від п'ятдесяти до трьох тисяч осіб. Виборчі дільниці за розміром поділяються на:

1) малі — з орієнтовною кількістю виборців від 50 до 500 осіб;

2) середні — з орієнтовною кількістю виборців від 500 до 1500 осіб;

3) великі — з орієнтовною кількістю виборців від 1500 до 3000 осіб.

Якщо на відповідній території, у відповідному закладі чи установі налічується менше або більше від зазначеної чисельності виборців і їх (або їх надлишок) неможливо віднести до іншої виборчої дільниці або неможливо утворити додаткову виборчу дільницю на цій території, у відповідному закладі чи установі, виборча дільниця може бути утворена з меншою або більшою чисельністю виборців»;

у частині десятій слово «п'ятдесят» замінити словами «тридцять вісім»;

6) у статті 23:

частини другу — п'яту, восьму та дев'яту викласти в такій редакції:

«2. Окружна виборча комісія утворюється Центральною виборчою комісією не пізніше як за п'ятдесят днів до дня виборів у складі голови, заступника голови, секретаря та інших членів комісії у кількості не менше дванадцяти осіб.

3. Подання стосовно кандидатур до складу окружних виборчих комісій (по дві особи до однієї виборчої комісії від одного кандидата) вносяться кандидатами на пост Президента України, які зареєстровані у Центральній виборчій комісії. Подання стосовно кандидатур до складу окружних виборчих комісій вноситься до Центральної виборчої комісії не пізніше як за п'ятдесят чотири дні до дня виборів за підписом кандидата на пост Президента України або його уповноваженого представника у Центральній виборчій комісії.

Форма подання до складу окружних виборчих комісій затверджується Центральною виборчою комісією не пізніше ніж за шістьдесят шість днів до дня виборів. У поданні зазначаються:

1) прізвище, ім'я та по батькові особи;

2) дата народження;

3) громадянство;

4) місце проживання та адреса житла особи, а також її контактні телефони;

5) володіння державною мовою;

6) освіта;

7) місце роботи та займана посада особи;

8) наявність досвіду щодо участі в роботі виборчих комісій;

9) наявність відповідної освіти чи підготовки;

10) посада в комісії, на яку пропонується кандидатура.

До подання додаються заяви осіб, запропонованих до складу відповідної окружної виборчої комісії, про згоду на участь у її роботі. Кандидатури до складу окружної виборчої комісії можуть бути відхилені лише з підстав порушення вимог частин третьої, шостої, сьомої цієї статті, частини третьої статті 29 цього Закону.

4. Технічні описки та неточності, допущені у поданні, не є підставою для відхилення внесених кандидатур. Про виявлення таких описок і неточностей Центральна виборча комісія невідкладно повідомляє відповідно кандидата на пост Президента України чи його уповноваженого представника у Центральній виборчій комісії з правом дорадчого голосу. Зазначені описки та неточності можуть бути виправлені шляхом внесення уточненого подання стосовно відповідних кандидатур не пізніше наступного дня після дня отримання суб'єктом подання кандидатур до складу окружної виборчої комісії зазначеного повідомлення. Якщо уточнене подання не надійшло у встановлений строк, відповідні кандидатури відхиляються.

5. У разі якщо у встановлений частиною третьою цієї статті строк не надійшли подання щодо складу окружної виборчої комісії або якщо кількість запропонованих до складу виборчої комісії осіб становить менше десяти осіб, окружна виборча комісія утворюється Центральною виборчою комісією за поданням її Голови у кількості дев'яти осіб з обов'язковим урахуванням поданих кандидатур від кандидатів на пост Президента України, внесених відповідно до частини третьої цієї статті»;

«8. Кожний суб'єкт подання кандидатур до складу окружних виборчих комісій має право на пропорційну частку посад голови, заступника голови та сек-

ретаря окружної виборчої комісії. Части такі посад для кожного суб'єкта подання визначаються Центральною виборчою комісією відповідно до кількості осіб, включених від відповідного суб'єкта до складу окружних виборчих комісій, у відношенні до загальної кількості осіб, включених до складу окружних виборчих комісій.

9. Голова, заступник голови та секретар окружної виборчої комісії не можуть бути представниками одного суб'єкта подання»;

7) статтю 24 викласти в такій редакції:

«Стаття 24. Утворення дільничних виборчих комісій

1. Дільнична виборча комісія утворюється відповідною окружною виборчою комісією не пізніше як за двадцять шість днів до дня виборів у складі голови, заступника голови, секретаря та інших членів комісії у кількості не менше дванадцяти осіб.

2. Право подання кандидатур до складу дільничних виборчих комісій (по дві особи до однієї виборчої комісії від одного кандидата) звичайних виборчих дільниць, а також спеціальних виборчих дільниць, утворених у стаціонарних лікувальних закладах, установах кримінально-виконавчої системи, мають кандидати на пост Президента України. Подання щодо кандидатур до складу дільничних виборчих комісій вноситься до окружної виборчої комісії не пізніше як за тридцять чотири дні до дня виборів за підписом довіреної особи кандидата на пост Президента України у загальнодержавному або відповідному територіальному виборчому окрузі, засвідченим головою відповідної окружної виборчої комісії.

3. Дільнична виборча комісія спеціальної виборчої дільниці, утвореної на судні, яке в день виборів перебуває у плаванні під Державним Прапором України, на полярній станції України, утворюється окружною виборчою комісією за місцем приписки судна, полярної станції за поданням капітана судна, керівника станції, яке може надсилатися технічними засобами зв'язку

у строк, встановлений частиною другою цієї статті.

4. Дільнична виборча комісія закордонної виборчої дільниці утворюється Центральною виборчою комісією за поданням суб'єктів, визначених частиною третьою статті 23 цього Закону, у разі їх наявності та подання Міністерства закордонних справ України. Зазначені подання вносяться в строк, встановлений частиною другою цієї статті. Кожен суб'єкт подання, визначений частиною третьою статті 23 цього Закону, має право подати по одній кандидатурі до складу кожної дільничної виборчої комісії закордонної виборчої дільниці. Міністерство закордонних справ України вносить кандидатури до складу кожної дільничної виборчої комісії закордонної виборчої дільниці у такій кількості, щоб забезпечити утворення кожної комісії у складі, визначеному частиною першою цієї статті.

5. У разі утворення спеціальної виборчої дільниці у винятковому випадку відповідно до частини десятої статті 20 цього Закону дільнична виборча комісія утворюється Центральною виборчою комісією одночасно з утворенням виборчої дільниці за поданням окружної виборчої комісії. Про підготовку подання до Центральної виборчої комісії щодо утворення спеціальної виборчої дільниці окружна виборча комісія повідомляє осіб, визначених частиною другою цієї статті, та пропонує у строки, визначені окружною виборчою комісією, зробити подання стосовно кандидатур до складу дільничної виборчої комісії у порядку, встановленому цією статтею.

6. Форма подання до складу дільничної виборчої комісії затверджується Центральною виборчою комісією не пізніше ніж за сімдесят днів до дня виборів. У поданні зазначаються:

- 1) прізвище, ім'я та по батькові особи;
- 2) дата народження;
- 3) громадянство;
- 4) місце проживання та адреса житла особи, а також її контактні телефони;
- 5) володіння державною мовою;
- 6) освіта;
- 7) місце роботи та займана посада особи;

8) наявність досвіду щодо участі в роботі виборчих комісій;

9) наявність відповідної освіти чи підготовки;

10) посада в комісії, на яку пропонується кандидатура.

До подання додаються заяви осіб, запропонованих до складу відповідної дільничної виборчої комісії, про згоду на участь у її роботі. Кандидатури до складу дільничної виборчої комісії можуть бути відхилені лише з підстав порушення вимог частин шостої, дев'ятої, десятої цієї статті, частини третьої статті 29 цього Закону.

7. Технічні описки та неточності, допущені у поданні, не є підставою для відхилення внесених кандидатур. Про виявлення таких описок і неточностей невідкладно повідомляє: Центральна виборча комісія (стосовно кандидатур до складу дільничної виборчої комісії закордонної виборчої дільниці) — уповноваженого представника кандидата на пост Президента України у Центральній виборчій комісії з правом дорадчого голосу; окружна виборча комісія (щодо звичайних виборчих дільниць, а також спеціальних виборчих дільниць, утворених у стаціонарних лікувальних закладах, установах кримінально-виконавчої системи) — довірену особу кандидата на пост Президента України у відповідному територіальному виборчому окрузі. Зазначені описки та неточності можуть бути виправлені шляхом внесення уточненого подання стосовно відповідних кандидатур не пізніше наступного дня після дня отримання суб'єктом подання кандидатур до складу дільничної виборчої комісії зазначеного повідомлення. Якщо уточнене подання не надійшло у встановлений строк, відповідні кандидатури відхиляються.

8. У разі якщо у встановлений частиною другою цієї статті строк не надійшли подання щодо складу дільничної виборчої комісії або якщо кількість запропонованих до складу виборчої комісії осіб становить менше десяти осіб, дільнична виборча комісія утворюється окружною виборчою комісією за поданням її голови у кількості дев'яти осіб, з

обов'язковим урахуванням усіх поданих кандидатур від кандидатів на пост Президента України. Кандидатури до складу дільничної виборчої комісії у цьому випадку можуть бути запропоновані голові окружної виборчої комісії іншими членами цієї комісії.

9. До складу дільничної виборчої комісії можуть входити виборці, які проживають у межах відповідного територіального округу або міста, на території якого розташований цей округ. Виборець може одночасно входити до складу лише однієї виборчої комісії.

10. До складу дільничної виборчої комісії не можуть входити кандидати на пост Президента України, їх уповноважені представники, довірені особи, посадові та службові особи органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також громадяни, які утримуються в установах виконання покарань і слідчих ізоляторах або мають судимість за вчинення умисного злочину, якщо ця судимість не погашена або не знята у встановленому законом порядку. У разі якщо одночасно з виборами Президента України проводяться інші вибори, до складу дільничної виборчої комісії не можуть входити кандидати, які балотуються на цих виборах, їх довірені особи, уповноважені особи партій (блоків) — суб'єктів відповідних виборчих процесів.

11. Суб'єкти внесення подання (крім Міністерства закордонних справ України) мають право на пропорційну частку посад голови, заступника голови та секретаря дільничної виборчої комісії. Частки таких посад для кожного суб'єкта внесення подання в межах кожного територіального округу визначаються відповідними окружними виборчими комісіями (для закордонних виборчих дільниць — Центральною виборчою комісією) відповідно до кількості осіб, включених від такого суб'єкта до складу дільничних виборчих комісій, у відношенні до загальної кількості осіб, включених до складу дільничних виборчих комісій. Особа, включена до складу дільничної виборчої комісії закордонної виборчої дільниці за поданням Мініс-

терства закордонних справ України, може бути призначена на керівну посаду в цій комісії тільки у разі відсутності кандидатур на таку посаду від кандидатів на пост Президента України.

12. Голова, заступник голови та секретар дільничної виборчої комісії не можуть бути представниками одного суб'єкта подання.

13. Секретар дільничної виборчої комісії повинен володіти державною мовою.

14. Рішення про утворення дільничної виборчої комісії та про її склад, а також рішення про зміни в її складі, прийняті відповідно до вимог цього Закону, підлягають оприлюдненню в засобах масової інформації у відповідному регіоні не пізніше як на третій день з дня їх прийняття»;

8) у пункті 11 частини другої статті 25 слова «відкріпних посвідчень» виключити;

9) у статті 26:

у пункті 10 частини першої слова «та відкріпних посвідчень» виключити; частину другу викласти в такій редакції:

«2. Повноваження окружних виборчих комісій починаються з дня, наступного після дня прийняття рішення про їх утворення, і закінчуються через п'ятнадцять днів після офіційного оголошення Центральною виборчою комісією результатів виборів Президента України»;

10) частину другу статті 27 викласти в такій редакції:

«2. Повноваження дільничних виборчих комісій починаються з дня, наступного після дня прийняття рішення про їх утворення, і закінчуються через п'ятнадцять днів після офіційного оголошення Центральною виборчою комісією результатів виборів Президента України»;

11) у статті 28:

друге речення частини одинадцятої виключити;

частину тринадцяту викласти в такій редакції:

«13. Рішення виборчої комісії приймається відкритим голосуванням більшістю голосів від складу комісії. В день голосування та під час повторного го-

лосування, при підрахунку голосів, а також при встановленні підсумків голосування у межах територіального виборчого округу рішення виборчої комісії приймається більшістю голосів від присутніх членів комісії»;

доповнити частиною двадцять другою такого змісту:

«22. Акти і протоколи виборчої комісії складаються у випадках, передбачених цим Законом, за формами, затвердженими Центральною виборчою комісією, та у кількості примірників, встановлених цим Законом. Акт або протокол комісії підписується всіма присутніми на засіданні членами виборчої комісії, підписи яких скріплюються печаткою виборчої комісії. Перший примірник акта чи протоколу мають право підписати присутні на засіданні кандидати на пост Президента України, їх довірені особи, уповноважені представники кандидатів на пост Президента України у Центральній виборчій комісії, офіційні спостерігачі»;

12) у статті 30:

частину шосту викласти в такій редакції:

«6. Виборча комісія, яка достроково припинила повноваження виборчої комісії, члена виборчої комісії або виявила підстави для припинення їх повноважень, не пізніше наступного дня повідомляє про це відповідного суб'єкта внесення кандидатур або його довірену чи уповноважену особу»;

у частині дев'ятій слова «не менше двох третин членів комісії від її складу» замінити словами «не менше двох третин від присутніх членів комісії»;

13) статті 31 та 32 викласти в такій редакції:

«Стаття 31. Порядок складання попередніх списків виборців для звичайних виборчих дільниць

1. Для підготовки та проведення голосування після утворення виборчих дільниць органи ведення Державного реєстру виборців для кожної звичайної виборчої дільниці, утвореної на території, на яку поширюється повноваження органу ведення Державного реєстру виборців, на основі відомостей Держав-

ного реєстру виборців складають попередній список виборців.

2. Попередні списки виборців складаються за формою, встановленою Центральною виборчою комісією, у двох примірниках на паперовому носії. Кожен аркуш списку виборців підписується керівником органу ведення Державного реєстру виборців, підпис якого засвідчується печаткою цього органу.

3. До попереднього списку виборців на виборчій дільниці включаються громадяни України, яким виповнилося або на день виборів виповниться вісімнадцять років і які мають право голосу, та виборча адреса яких відповідно до відомостей Державного реєстру виборців відноситься до цієї виборчої дільниці. Виборець може бути включений до списку виборців тільки на одній виборчій дільниці.

4. У попередньому списку виборців зазначаються прізвище, власне ім'я (усі власні імена), по батькові (за наявності) виборця, дата народження, виборча адреса виборця, яка визначається відповідно до Закону України «Про Державний реєстр виборців» (698-16). Список має наскрізну нумерацію виборців та нумерацію аркушів. Виборці включаються до списку так, щоб відомості про виборців з однаковою адресою житла були розміщені поруч.

5. У попередньому списку виборців напроти прізвищ виборців, постійно не здатних пересуватися самостійно, робиться відповідна відмітка у графі «Примітки».

6. Орган ведення Державного реєстру виборців не пізніше як за тридцять днів до дня виборів передає попередні списки виборців у двох примірниках на паперових носіях відповідним окружним виборчим комісіям на їх засіданнях. Про передачу зазначених списків виборців складається акт за формою і в порядку, встановленими частиною двадцять другою статті 28 цього Закону. Один примірник акта зберігається в органі ведення Державного реєстру виборців, інший — в окружній виборчій комісії.

7. Якщо окружна виборча комісія за тридцять днів до дня виборів не отримала список виборців на звичайній ви-

борчій дільниці, вона оскаржує до суду бездіяльність органу ведення Державного реєстру в порядку, передбаченому цим Законом.

8. Окружна виборча комісія не пізніше як за двадцять днів до дня виборів передає один примірник попереднього списку виборців відповідній дільничній виборчій комісії звичайної виборчої дільниці. Другий примірник зберігається в окружній виборчій комісії. Від імені дільничної виборчої комісії списки виборців отримують не менше трьох членів цієї комісії, одним з яких повинен бути голова комісії, а у разі неможливості — заступник голови або секретар комісії. Про передачу дільничній виборчій комісії списку виборців складається акт за формою і в порядку, встановленими частиною двадцять другою статті 28 цього Закону, в двох примірниках.

9. Не пізніше як за тридцять днів до початку виборчого процесу Центральна виборча комісія передає засвідчену цифровим підписом електронну копію бази даних Державного реєстру виборців фракціям, а кандидатам на пост Президента України — невідкладно після їх реєстрації Центральною виборчою комісією.

Стаття 32. Порядок ознайомлення виборців із попереднім списком виборців на звичайній виборчій дільниці та оскарження неправильностей у списку виборців

1. Дільнична виборча комісія звичайної виборчої дільниці наступного дня після отримання попереднього списку виборців надає його для загального ознайомлення у приміщенні дільничної виборчої комісії.

2. Дільнична виборча комісія звичайної виборчої дільниці надсилає або доставляє в інший спосіб кожному виборцю іменне запрошення, яким повідомляє про включення його до попереднього списку виборців відповідної виборчої дільниці, адресу дільничної виборчої комісії, її номер телефону і розпорядок роботи, а також про час і місце голосування. Виборцям, стосовно яких у списку виборців є відмітка про постійну нездатність пересуватися само-

стійно, одночасно повідомляється, що їм буде надана можливість проголосувати за місцем перебування. Таке письмове повідомлення надсилається не пізніше як за п'ятнадцять днів до дня виборів.

3. Кожен громадянин має право ознайомитися із списком виборців у приміщенні відповідної дільничної виборчої комісії та перевірити правильність внесених до нього відомостей. Громадянин має право звернутися до відповідних дільничної чи окружної виборчої комісії або безпосередньо до органу ведення Державного реєстру виборців чи суду за місцезнаходженням виборчої дільниці щодо допущених при складанні попереднього списку виборців неправильностей, у тому числі невиключення, неправильно включення або виключення із списку виборців його або інших осіб, а також щодо наявності або відсутності відміток про постійну нездатність виборця самостійно пересуватися.

4. Громадянин особисто подає скаргу до дільничної або окружної виборчої комісії чи органу ведення Державного реєстру виборців щодо обставин, передбачених частиною третьою цієї статті. Скарга за формою, визначеною статтею 95 цього Закону (без зазначення суб'єкта оскарження), невідкладно розглядається відповідною виборчою комісією або відповідним органом ведення Державного реєстру виборців, а в день голосування в порядку, встановленому цим Законом.

5. Скарга, зазначена у частині четвертій цієї статті, може бути подана не пізніше ніж за одну годину до закінчення голосування.

6. Позовна заява про уточнення списку виборців може бути подана до суду за місцезнаходженням виборчої дільниці не пізніше ніж за одну годину до закінчення голосування.

7. У разі необхідності суд при розгляді скарги може звернутися до відповідного органу ведення Державного реєстру виборців із запитом щодо уточнення відомостей про виборця.

8. Виборча комісія, яка виявила неправильності у попередніх списках виборців, приймає рішення про звернен-

ня з цих підстав до відповідних органів ведення Державного реєстру виборців щодо уточнення відомостей у попередньому списку виборців.

9. Орган ведення Державного реєстру виборців забезпечує розгляд скарг виборців у порядку, встановленому законом, а в день виборів — невідкладно.

10. Про результати розгляду скарг громадян орган ведення Державного реєстру виборців повідомляє відповідні окружну та дільничну виборчі комісії;

14) статтю 33 виключити;

15) статті 34-36 викласти в такій редакції:

«Стаття 34. Порядок уточнення попереднього списку виборців на звичайній виборчій дільниці

1. Не пізніше як за шість днів до дня виборів до органу ведення Державного реєстру виборців за формою, встановленою Центральною виборчою комісією, подають відомості органи, заклади, установи, передбачені частинами другою — сьомою цієї статті.

2. Керівник відповідного районного (міського, районного у місті) органу Міністерства внутрішніх справ України подає відомості про:

1) громадян України, зареєстрованих за місцем проживання у відповідній адміністративно-територіальній одиниці, яким після останнього дня періоду, за який надавалися до органу ведення Державного реєстру виборців передбачені законом відомості, виповнилося або на день виборів виповниться вісімнадцять років;

2) осіб, які після останнього дня періоду, за який надавалися до органу ведення Державного реєстру виборців передбачені законом відомості, набули громадянства України та отримали тимчасове посвідчення громадянина України або паспорт громадянина України;

3) виборців, які після останнього дня періоду, за який надавалися до органу ведення Державного реєстру виборців передбачені законом відомості, змінили реєстрацію місця проживання в межах відповідної адміністративно-територіальної одиниці;

4) виборців, які після останнього

дня періоду, за який надавалися до органу ведення Державного реєстру виборців передбачені законом відомості, зареєстрували своє місце проживання у відповідній адміністративно-територіальній одиниці;

5) виборців, які після останнього дня періоду, за який надавалися до органу ведення Державного реєстру виборців передбачені законом відомості, зняті з реєстрації за місцем проживання у відповідній адміністративно-територіальній одиниці;

6) осіб, громадянство України яких припинено після останнього дня періоду, за який надавалися до органу ведення Державного реєстру виборців передбачені законом відомості.

3. Керівник відповідного районного (міського, районного у місті) органу Міністерства юстиції України подає відомості про:

1) виборців, які проживали на відповідній території та померли після останнього дня періоду, за який надавалися до органу ведення Державного реєстру виборців передбачені законом відомості (що підтверджено виданим свідоцтвом про смерть);

2) виборців, які після останнього дня періоду, за який надавалися до органу ведення Державного реєстру виборців передбачені законом відомості, змінили прізвище, ім'я, по батькові, дату або місце народження.

4. Командир військової частини (формування), дислокованої в межах відповідної адміністративно-територіальної одиниці, подає відомості про:

1) виборців — військовослужбовців строкової служби, які після останнього дня періоду, за який надавалися до органу ведення Державного реєстру виборців передбачені законом відомості, прибули для проходження служби у цій військовій частині (формуванні);

2) інших виборців, які після останнього дня періоду, за який надавалися до органу ведення Державного реєстру виборців передбачені законом відомості, прибули для проживання на території дислокації цієї військової частини (формування);

3) виборців (у тому числі військово-службовців строкової служби), які після останнього дня періоду, за який надавалися до органу ведення Державного реєстру виборців передбачені законом відомості, вибули з території дислокації цієї військової частини (формування).

5. Керівник відповідного районного (міського, районного у місті) органу опіки та піклування подає відомості про:

1) виборців, які після останнього дня періоду, за який надавалися до органу ведення Державного реєстру виборців передбачені законом відомості, були визнані судом недієздатними, внаслідок чого стосовно них була встановлена опіка;

2) осіб, стосовно яких після останнього дня періоду, за який надавалися до органу ведення Державного реєстру виборців передбачені законом відомості, було скасовано рішення про визнання їх недієздатними, внаслідок чого стосовно них була припинена опіка.

6. Керівник відповідного місцевого органу Державного департаменту України з питань виконання покарань подає відомості про:

1) виборців, які після останнього дня періоду, за який надавалися до органу ведення Державного реєстру виборців передбачені законом відомості, прибули для відбування покарання до установ, розташованих у межах відповідної адміністративно-територіальної одиниці;

2) виборців, які відбували покарання в установах, розташованих у межах відповідної адміністративно-територіальної одиниці, і після останнього дня періоду, за який надавалися до органу ведення Державного реєстру виборців передбачені законом відомості, вибули з цих установ.

7. Керівник розташованого в межах відповідної адміністративно-територіальної одиниці спеціалізованого закладу, який відповідно до закону здійснює облік бездомних громадян, подає відомості про:

1) виборців, які після останнього дня періоду, за який надавалися до органу ведення Державного реєстру виборців передбачені законом відомості, зареєстровані за юридичною адресою закладу;

2) виборців, які після останнього дня періоду, за який надавалися до органу ведення Державного реєстру виборців передбачені законом відомості, зняті з реєстрації за юридичною адресою закладу.

8. Відомості, передбачені частинами другою — сьомою цієї статті, подаються в електронному вигляді та на паперовому носії у вигляді списку, який має наскрізну нумерацію записів та наскрізну нумерацію аркушів. Достовірність відомостей засвідчується на кожному аркуші підписом керівника відповідного органу, закладу, установи, командира військової частини (формування), який скріплюється печаткою.

9. Окружна виборча комісія одночасно із включенням громадян України до складу дільничних виборчих комісій приймає рішення про включення до списку виборців на кожній звичайній виборчій дільниці членів відповідної дільничної виборчої комісії, які включені до списків виборців за своєю виборчою адресою на інших виборчих дільницях. Таке рішення надається відповідній дільничній виборчій комісії. Тим же рішенням окружна виборча комісія повідомляє органи ведення Державного реєстру виборців, повноваження яких поширюються на відповідну територію, де зазначені члени дільничної виборчої комісії були включені до списків виборців, про включення їх до відповідного списку виборців у цьому виборчому окрузі.

Орган ведення Державного реєстру виборців, який отримав таке повідомлення, вносить до бази даних Державного реєстру виборців відповідні службові відмітки щодо виборців, які не будуть голосувати за своїми виборчими адресами у зв'язку з їх включенням до списків виборців на інших виборчих дільницях.

Про зміни у складі виборчої комісії окружна виборча комісія невідкладно повідомляє відповідні органи ведення Державного реєстру виборців.

10. Орган ведення Державного реєстру виборців за наслідком розгляду скарг громадян, перевірок звернень виборчих комісій, рішень судів, а також

на підставі подань, передбачених частинами другою — сьомою цієї статті, та повідомлень окружних виборчих комісій щодо включення громадян України до списку виборців на іншій дільниці відповідно до частини дев'ятої цієї статті уточнює попередній список виборців на звичайній виборчій дільниці і виготовляє уточнений список виборців.

11. Уточнені списки виборців виготовляються відповідно до вимог частин другої — п'ятої статті 31 цього Закону, містять графу для підписів виборців за отримання виборчого бюлетеня та передаються окружним виборчим комісіям не пізніше як за три дні до дня виборів у порядку, передбаченому частиною шостою статті 31 цього Закону.

12. Окружна виборча комісія невідкладно, але не пізніше як за два дні до дня виборів, передає уточнені списки виборців на звичайних виборчих дільницях відповідним дільничним виборчим комісіям у порядку, встановленому частиною восьмою статті 31 цього Закону.

Стаття 35. Порядок внесення змін до уточненого списку виборців на звичайній виборчій дільниці

1. Внесення змін до уточненого списку виборців на звичайній виборчій дільниці здійснюється головою, заступником голови та секретарем дільничної виборчої комісії.

2. Зміни до уточненого списку виборців на звичайній виборчій дільниці вносяться на підставі:

1) рішення суду, прийнятого відповідно до частини шостої статті 32 цього Закону;

2) рішення окружної виборчої комісії, прийнятого відповідно до частини дев'ятої статті 34 цього Закону;

3) повідомлення органу ведення Державного реєстру виборців щодо усунення кратного включення виборця у список виборців на цій виборчій дільниці;

4) рішення дільничної виборчої комісії.

3. При внесенні змін до уточненого списку виборців на підставах, зазначених у частині другій цієї статті, рішення дільничною виборчою комісією не приймається.

4. Голова, заступник голови та секретар дільничної виборчої комісії вносять до уточненого списку виборців зміни невідкладно після отримання дільничною виборчою комісією документів, зазначених у частині другій цієї статті, не пізніш як за два дні до дня виборів, а в день голосування в порядку, встановленому цим Законом.

5. При включенні виборця до списку виборців на виборчій дільниці у порядку внесення змін до уточненого списку виборців відомості про нього, передбачені формою списку виборців, вносяться у кінці списку виборців згідно з документами, що були підставою для включення виборця до списку виборців. При цьому у графі «Примітка» зазначаються дата і номер рішення окружної або дільничної виборчої комісії або дата рішення суду про включення виборця до списку виборців.

6. Виключення із списку виборців осіб, які неправомірно включені до нього, здійснюється шляхом викреслення, що засвідчується записом «Виключено» та підписами голови і секретаря дільничної виборчої комісії у графі «Примітка». При цьому у зазначеній графі поруч із прізвищем виборця зазначається дата і номер рішення окружної або дільничної виборчої комісії, дата рішення суду про виключення виборця із списку виборців або повідомлення органу ведення Державного реєстру виборців, передбаченого частиною дев'ятою статті 34 цього Закону.

7. Про внесені зміни до списку виборців на підставі рішення суду дільнична виборча комісія невідкладно повідомляє відповідний орган ведення Державного реєстру виборців.

У разі виявлення кратного включення цього виборця на іншій виборчій дільниці орган ведення Державного реєстру виборців, який отримав таке повідомлення, невідкладно повідомляє про це відповідну дільничну виборчу комісію.

8. Голова, заступник голови та секретар дільничної виборчої комісії у день голосування виправляють неточності та технічні описки в уточненому списку

виборців — неправильне написання прізвища, імені, по батькові, дати народження, номера будинку, квартири місця проживання — у разі якщо, незважаючи на такі технічні описки, є зрозумілим, що до списку внесено саме того виборця, який прибув на виборчу дільницю для голосування. Таке виправлення засвідчується підписами голови, заступника голови та секретаря дільничної виборчої комісії у графі «Примітка».

Стаття 36. Порядок складання та уточнення списків виборців на спеціальних виборчих дільницях

1. На спеціальних виборчих дільницях (крім дільниць у стаціонарних лікувальних закладах) списки виборців складаються не пізніш як за п'ятнадцять днів до дня виборів відповідними дільничними виборчими комісіями за формою, зазначеною у частині другій статті 31 цього Закону, на підставі відомостей, поданих керівниками відповідних закладів, установ, капітанами суден, командирами військових частин (формувань), де утворені такі виборчі дільниці.

2. На спеціальних виборчих дільницях, утворених у стаціонарних лікувальних закладах, списки виборців складаються не пізніш як за сім днів до дня виборів відповідними дільничними виборчими комісіями за формою, зазначеною у частині другій статті 31 цього Закону, на підставі відомостей, поданих керівниками відповідних закладів. Виборці, які повинні покинути лікувальний заклад до дня виборів, до подання та до списку виборців на такій дільниці не включаються.

3. Відомості, зазначені у частинах першій та другій цієї статті, подаються в одному примірнику за підписом керівника відповідного закладу, установи, капітана судна, командира військової частини (формування) і засвідчуються відповідною печаткою. Керівник відповідного закладу, установи, капітан судна, командир військової частини (формування) забезпечує подання та достовірність зазначених відомостей дільничній виборчій комісії не пізніш як за шістнадцять днів, а керівник стаціо-

нарного лікувального закладу — не пізніше як за дев'ять днів до дня виборів.

4. Дільнична виборча комісія спеціальної виборчої дільниці наступного дня після складення списку виборців надає один його примірник для загального ознайомлення у приміщенні дільничної виборчої комісії.

5. Громадянин має право звернутися до дільничної виборчої комісії або безпосередньо до суду за місцезнаходженням виборчої дільниці щодо обставин, передбачених частиною третьою статті 32 цього Закону.

6. Громадянин особисто подає скаргу до дільничної виборчої комісії за формою, визначеною статтею 95 цього Закону (без зазначення суб'єкта оскарження), яка розглядається на найближчому засіданні комісії, як правило, у присутності суб'єкта звернення зі скаргою. Про час найближчого засідання комісії суб'єкта звернення із скаргою повідомляє член комісії, який прийняв скаргу.

7. Скарга, зазначена у частині шостій цієї статті, може бути подана до відповідної дільничної виборчої комісії не пізніше як за п'ять днів до дня виборів. Така скарга розглядається комісією у дводенний строк. За підсумком розгляду скарги дільнична виборча комісія зобов'язана прийняти рішення про внесення зміни до списку виборців або мотивоване рішення про відмову у задоволенні скарги. Копія рішення видається суб'єкту звернення зі скаргою у день його прийняття. Скарга, подана до виборчої комісії після зазначених строків, не розглядається.

8. Позовна заява про уточнення списку виборців може бути подана до суду в порядку, передбаченому частиною шостою статті 32 цього Закону.

9. Після складення списку виборців на спеціальній виборчій дільниці дільнична виборча комісія невідкладно передає відомості про включених до списку виборців відповідним органам ведення Державного реєстру виборців за виборчими адресами цих виборців.

Зміст списку виборців на виборчій дільниці, утвореній на судні, що пере-

буває у плаванні під Державним Прапором України, чи на полярній станції України, може передаватися за допомогою технічних засобів зв'язку.

10. У разі, якщо виборець прибув до стаціонарного лікувального закладу пізніше як за десять днів до дня виборів, однак раніше ніж за три дні до дня виборів, відповідна дільнична виборча комісія уточнює список виборців, включаючи виборця до списку виборців на підставі відомостей, поданих невідкладно керівником відповідного закладу, підпис якого засвідчується печаткою відповідного закладу. Про включення виборця до списку виборців невідкладно повідомляється відповідний орган ведення Державного реєстру виборців за виборчою адресою цього виборця.

11. Виборець, який прибув до лікувального закладу в тому ж населеному пункті, де він проживає, може звернутися до виборчої комісії звичайної виборчої дільниці, де він включений до списку виборців, щодо можливості проголосувати за місцем свого перебування в порядку та у строки, передбачені статтею 77 цього Закону. У такому разі до списку виборців на спеціальній виборчій дільниці він не включається.

12. У разі утворення спеціальної виборчої дільниці у винятковому випадку відповідно до частини десятої статті 20 цього Закону список виборців складається дільничною виборчою комісією не пізніше як за сім днів до дня виборів на підставі відомостей, поданих керівником відповідного закладу, установи, капітаном судна, командиром військової частини (формування). Зазначені відомості подаються не пізніше як за вісім днів до дня виборів в одному примірнику за підписом керівника закладу, установи, капітана судна, командира військової частини (формування) і засвідчуються відповідною печаткою. Після складення списку виборців на такій виборчій дільниці дільнична виборча комісія невідкладно передає відомості про виборців, включених до цього списку, відповідним органам ведення Державного реєстру виборців за місцем проживання цих виборців. Виборча комісія

дільниці, утвореної на судні, що перебуває у плаванні під Державним Прапором України, чи на полярній станції України, може передавати зміст списку виборців за допомогою технічних засобів зв'язку.

13. Виборча комісія спеціальної виборчої дільниці при внесенні змін до списку виборців невідкладно повідомляє відповідний орган ведення Державного реєстру виборців за виборчою адресою виборця про його включення до списку виборців або виключення із списку виборців.

14. Члени дільничної виборчої комісії спеціальної виборчої дільниці включаються до списку виборців на цій виборчій дільниці на підставі рішення відповідної окружної виборчої комісії у порядку, встановленому статтею 34 цього Закону»;

16) доповнити статтями 36-1 та 36-2 такого змісту:

«Стаття 36-1. Порядок складання та уточнення списків виборців на закордонних виборчих дільницях

1. Після утворення закордонних виборчих дільниць орган ведення Державного реєстру виборців у Міністерстві закордонних справ України на основі відомостей Державного реєстру виборців складає попередні списки виборців для кожної закордонної виборчої дільниці за формою, затвердженою відповідно до частини другої статті 31 цього Закону. Ці списки на паперовому носії передаються Міністерством закордонних справ України до відповідних дільничних виборчих комісій не пізніше як за двадцять два дні до дня виборів. Кожен аркуш списку виборців підписується керівником органу ведення Державного реєстру виборців у Міністерстві закордонних справ України, підпис якого засвідчується відповідною печаткою.

2. Не пізніше як за шість днів до дня виборів до органу ведення Державного реєстру виборців у Міністерстві закордонних справ України за формою, встановленою Центральною виборчою комісією, керівники дипломатичних чи консульських установ України подають відомості про:

1) громадян України, які перебувають на консульському обліку, яким після останнього дня періоду, за який надавалися до органу ведення Державного реєстру виборців передбачені законом відомості, виповнилося або на день виборів виповниться вісімнадцять років;

2) осіб, які після останнього дня періоду, за який надавалися до органу ведення Державного реєстру виборців передбачені законом відомості, набули громадянства України та отримали тимчасове посвідчення громадянина України або паспорт громадянина України;

3) осіб, громадянство України яких припинено після останнього дня періоду, за який надавалися до органу ведення Державного реєстру виборців передбачені законом відомості;

4) громадян України — виборців, які після останнього дня періоду, за який надавалися до органу ведення Державного реєстру виборців передбачені законом відомості, стали на консульський облік на території відповідного консульського округу;

5) громадян України — виборців, які після останнього дня періоду, за який надавалися до органу ведення Державного реєстру виборців передбачені законом відомості, зняті з консульського обліку на території відповідного консульського округу;

6) громадян України — виборців, які на цей час є військовослужбовцями військових частин (формувань) України, що дислокуються за межами України на відповідній території.

3. Дільнична виборча комісія закордонної виборчої дільниці наступного дня після отримання списку виборців на дільниці надає один його примірник для загального ознайомлення у приміщенні дільничної виборчої комісії.

4. Ознайомлення громадян із списком виборців на закордонній виборчій дільниці здійснюється у порядку, встановленому статтею 32 цього Закону. Іменне запрошення, яким повідомляється про включення виборця до списку виборців на відповідній закордонній виборчій дільниці, адресу дільничної виборчої комісії, номер її телефону та розпорядок роботи,

а також про час і місце голосування, надсилається виборцю виборчою комісією закордонної виборчої дільниці не пізніше як за п'ять днів до дня виборів.

5. Кожен громадянин може подати скаргу щодо неправильностей у списку виборців на закордонній виборчій дільниці до відповідної дільничної виборчої комісії у порядку, встановленому відповідно частинами четвертою і п'ятою статті 32 цього Закону.

6. У разі утворення закордонної виборчої дільниці у винятковому випадку відповідно до частини десятої статті 20 цього Закону список виборців складається дільничною виборчою комісією не пізніше як за сім днів до дня виборів на підставі відомостей, поданих керівником відповідного офіційного представництва чи консульської установи України, командиром військової частини (формування). Зазначені відомості подаються не пізніше як за вісім днів до дня виборів в одному примірнику за підписом керівника представництва, установи, командира військової частини (формування) і засвідчуються відповідною печаткою.

7. Виборча комісія закордонної виборчої дільниці при включенні до списку виборців осіб відповідно до частини шостої цієї статті повідомляє технічними засобами зв'язку Центральну виборчу комісію та відповідні органи ведення Державного реєстру виборців за виборчими адресами цих виборців не пізніше наступного дня після завершення складання списків виборців на відповідній виборчій дільниці або після включення виборця до списку виборців про включення до списку виборців цих осіб та про їх виборчі адреси.

8. На підставі відомостей про виборців, наданих згідно з частиною шостою цієї статті, відповідні органи ведення Державного реєстру виборців здійснюють уточнення списків виборців на виборчих дільницях стосовно цих виборців.

9. Уточнені списки виборців передаються органом ведення Державного реєстру виборців у Міністерстві закордонних справ України дільничним виборчим комісіям не пізніше як за три дні до дня виборів.

10. Внесення змін до уточненого списку виборців на закордонній виборчій дільниці здійснюється головою, заступником голови та секретарем цієї виборчої комісії.

11. Зміни до списку виборців на закордонній виборчій дільниці вносяться на підставі рішення дільничної виборчої комісії, прийнятого відповідно до частини дев'ятої статті 34 цього Закону.

12. Голова, заступник голови та секретар дільничної виборчої комісії вносять зміни до списку виборців невідкладно після закінчення засідання комісії, на якому було прийнято рішення, зазначене у частині дев'ятій статті 34 цього Закону.

Стаття 36-2. Список виборців для повторного голосування

1. Для проведення повторного голосування не пізніше як на одинадцятий день з дня виборів виготовляється новий примірник списку виборців за встановленою формою з урахуванням уточнень, внесених до нього в порядку, встановленому Центральною виборчою комісією.

2. Списки виборців для повторного голосування виготовляються органами ведення Державного реєстру виборців та передаються виборчим комісіям у порядку, встановленому цим Законом.

3. До списку виборців для повторного голосування на звичайних виборчих дільницях додатково включаються особи, яким виповнюється вісімнадцять років до дня повторного голосування включно і які постійно проживають на території відповідної виборчої дільниці.

4. Дільнична виборча комісія отримує від окружної виборчої комісії та подає список виборців для повторного голосування для загального ознайомлення не пізніше як за сім днів до дня повторного голосування. Уточнення списку проводиться у порядку, встановленому цим Законом»;

17) частину другу статті 39 викласти в такій редакції:

«2. Закупівля товарів, оплата робіт, послуг для підготовки і проведення виборів Президента України під час виборчого процесу здійснюються виборчими

комісіями за рахунок коштів Державного бюджету України без застосування тендерних (конкурсних) процедур в порядку, встановленому Центральною виборчою комісією»;

18) у частині п'ятій статті 41 слова «сто десять днів» замінити словами «вісімдесят три дні»;

19) у статті 43:
частину другу виключити;
частину третю викласти в такій редакції:

«3. Добровільний внесок фізичної особи до виборчого фонду одного кандидата на пост Президента України не може перевищувати чотирьохсот мінімальних розмірів заробітної плати. Не підлягають обмеженням за сумою і кількістю перерахувань власні кошти кандидата на пост Президента України, а також власні кошти партії (партій, що входять до виборчого блоку), які висунули кандидата, що перераховуються на накопичувальний рахунок»;

у частині десятій слова «сто десять днів» замінити словами «вісімдесят три дні»;

20) частину першу статті 44 викласти в такій редакції:

«1. Висування кандидатів на пост Президента України партіями (блоками) та самовисування розпочинається за вісімдесят дев'ять днів і закінчується за сімдесят один день до дня виборів»;

21) у статті 46:
у частині першій слово «шістдесят» замінити словами «сорок п'ять»;

у частині другій слова «тридцять п'ять» замінити словами «двадцять шість»;

у частині шостій, сьомій, десятій і одинадцятій слова «дев'яносто п'ять» замінити словами «шістдесят вісім»;

у частині дев'ятій слова «тридцять п'ять» замінити словами «двадцять шість»;

22) статтю 49 викласти в такій редакції:

«Стаття 49. Грошова застава
1. Грошова застава вноситься партією (партіями, що входять до блоку), яка висунула кандидата на пост Президента України, або кандидатом на пост

Президента України у безготівковому порядку на спеціальний рахунок Центральної виборчої комісії в розмірі два мільйони п'ятсот тисяч гривень.

2. Грошова застава повертається партії (партіям, що входять до блоку), яка висунула кандидата на пост Президента України, чи кандидату на пост Президента України, якого включено до виборчого бюлетеня для повторного голосування. Якщо кандидата на пост Президента України не включено до виборчого бюлетеня для повторного голосування, грошова застава не повертається і перераховується до Державного бюджету України»;

23) у статті 51:
у частині п'ятій слово «дев'яносто» замінити словами «шістдесят вісім»;

у частині десятій слова «вісімдесят п'ять днів» замінити словами «шістдесят чотири дні»;

24) у частині четвертій статті 52 слова «вісімдесят вісім» замінити словами «шістдесят шість»;

25) статті 53-55 виключити;
26) статтю 56 викласти в такій редакції:

«Стаття 56. Скасування рішення про реєстрацію кандидата на пост Президента України

1. Центральна виборча комісія приймає рішення про скасування реєстрації кандидата на пост Президента України у разі:

1) звернення кандидата на пост Президента України у будь-який час після його реєстрації, однак не пізніше ніж за п'ять днів до дня виборів або дня повторного голосування, з письмовою заявою про відмову від балотування;

2) виникнення обставин, передбачених частинами п'ятою та дванадцятою статті 46 цього Закону;

3) припинення громадянства України кандидата на пост Президента України;

4) вибуття кандидата на пост Президента України за межі України для постійного проживання;

5) визнання кандидата на пост Президента України недієздатним чи набрання стосовно нього законної сили

обвинувальним вироком суду за вчинення умисного злочину.

2. Рішення Центральної виборчої комісії про скасування реєстрації кандидата на пост Президента України оприлюднюється в державних засобах масової інформації.

3. Центральна виборча комісія оголошує попередження кандидату на пост Президента України та партії (блоку), яка його висунула, у разі:

1) встановлення судом у порядку, встановленому законом, факту підкупу виборців або членів виборчих комісій кандидатом на пост Президента України, його довіреною особою, посадовою особою партії (блоку), яка висунула кандидата, а також на прохання кандидата або за дорученням кандидата або партії (блоку), яка його висунула, — іншою особою;

2) встановлення судом у порядку, встановленому законом, факту надання під час виборчого процесу виборцям або членам виборчих комісій грошей чи безоплатно або на пільгових умовах товарів, робіт, послуг, цінних паперів, кредитів, лотерей, інших матеріальних цінностей організацією, засновником, власником або членом керівного органу якої є кандидат на пост Президента України, посадова особа партії (однієї з партій, що входить до блоку), яка висунула кандидата;

3) встановлення судом у порядку, встановленому законом, факту використання кандидатом при фінансуванні передвиборної агітації, крім коштів свого виборчого фонду, інших коштів;

4) якщо кандидат на пост Президента України, який займає посаду, у тому числі за сумісництвом, в органах державної влади чи в органах місцевого самоврядування, на державних чи комунальних підприємствах, у закладах, установах, організаціях, у військових формуваннях, утворених відповідно до законів України, залучав або використовував для проведення передвиборної агітації підлеглих йому осіб, службовий транспорт, зв'язок, устаткування, приміщення, інші об'єкти та ресурси за місцем роботи;

5) виявлення Центральною виборчою комісією суттєвої недостовірності поданих відповідно до цього Закону відомостей про кандидата, свідомо спотворених з метою ввести в оману виборців;

6) у разі проведення кандидатом на пост Президента України, партією (блоком), яка висунула кандидата на пост Президента України, прямої чи опосередкованої передвиборної агітації поза строками, встановленими статтею 57 цього Закону;

7) порушення інших вимог цього Закону.

4. Рішення Центральної виборчої комісії про оголошення попередження кандидату на пост Президента України чи партії (блоку) оприлюднюється в державних засобах масової інформації.

5. Центральна виборча комісія розглядає питання про скасування реєстрації кандидата на пост Президента України чи про оголошення кандидату або партії (блоку) попередження у присутності кандидата на пост Президента України або уповноваженого представника партії (блоку), яка висунула цього кандидата. Про час розгляду цього питання зазначені особи повідомляються не пізніше як у день, що передує дню розгляду. У разі відсутності зазначених осіб без поважних причин, а при розгляді цього питання менш як за три дні до дня виборів чи дня повторного голосування незалежно від причини це питання розглядається Центральною виборчою комісією за відсутності зазначених осіб.

6. У випадках порушень, зазначених у частині третій цієї статті, за які законом встановлено кримінальну або адміністративну відповідальність, Центральна виборча комісія звертається до відповідних правоохоронних органів для перевірки і реагування відповідно до законів України.

7. Центральна виборча комісія доводить до відома кандидата на пост Президента України та партії (блоку), яка його висунула, рішення про скасування реєстрації кандидата або про оголошення йому попередження не пізніше як наступного дня з дня його прийняття та надає кандидату на пост Президента

України або представнику партії (блоку), яка його висунула, копію цього рішення у той же строк. Якщо зазначене рішення прийнято напередодні дня виборів чи дня повторного голосування, копія цього рішення видається зазначеним у цій частині особам невідкладно.

8. У разі смерті кандидата на пост Президента України або визнання його безвісно відсутнім Центральна виборча комісія оголошує його таким, що вибув з балотування. Це рішення оприлюднюється в засобах масової інформації не пізніше наступного дня після його прийняття, але не пізніш як за один день до дня виборів»;

27) у статті 59:

у частині першій слова «тридцять п'ять» замінити словами «двадцять шість»;

у частині четвертій слова «тридцять днів» замінити словами «двадцять два дні»;

у частині восьмій слова «сто двадцять» замінити словом «дев'яносто»;

28) у частині шостій статті 60 слова «сто тридцять» замінити словами «дев'яносто сім»;

29) у частині першій статті 61 слова «сто двадцять» замінити словом «дев'яносто»;

30) у статті 64:

у частині сьомій слова «тридцять днів» замінити словами «двадцять два дні»;

частину дев'ятнадцяту викласти в такій редакції:

«19. У разі надходження до Центральної або окружної виборчої комісії заяви, скарги щодо порушень вимог частин третьої, шостої, десятої — вісімнадцятої цієї статті відповідна виборча комісія негайно надсилає цю заяву чи скаргу до відповідних правоохоронних органів для перевірки і реагування відповідно до законодавства України. Про результати перевірки та вжиті заходи правоохоронні органи повідомляють відповідну виборчу комісію у триденний строк з дня надходження заяви або скарги»;

31) у частині першій статті 70 слово «десять» замінити словом «сім»;

32) у статті 71:

у частині першій цифри та слово «30 днів» замінити словами «двадцять два дні»;

доповнити частинами сьомою та восьмою такого змісту:

«7. Виборчі бюлетені для кожної виборчої дільниці виготовляються у кількості, що на 0,5 відсотка перевищує кількість виборців, які включені до списку виборців на виборчій дільниці.

8. Контроль за виготовленням виборчих бюлетенів на підприємстві-виготовлювачі, дотриманням вимог щодо знищення друкарських форм, технічних відходів, поліграфічного браку здійснюється контрольною комісією, яка утворюється Центральною виборчою комісією за поданнями партій (блоків), які в поточному складі Верховної Ради України мають свої партійні фракції (фракції блоків), та кандидатів у Президенти України не пізніш як у день затвердження форми виборчого бюлетеня»;

33) у частині першій статті 72 слово «десять» замінити словом «сім»;

34) частини шосту — дев'яту статті 75 та частину другу статті 76 виключити;

35) у статті 79:

частину четверту викласти в такій редакції:

«4. У протоколі про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці зазначаються дата і час (година і хвилини) його підписання членами дільничної виборчої комісії. Кожен примірник протоколу зобов'язані підписати голова, заступник голови, секретар та інші члени дільничної виборчої комісії, які присутні на засіданні комісії. У разі відсутності підпису члена дільничної виборчої комісії у протоколі проти його прізвища зазначається причина відсутності підпису. Протокол засвідчується печаткою дільничної виборчої комісії. Перший примірник протоколу мають право підписати кандидати на пост Президента України, їх довірені особи, офіційні спостерігачі, які були присутні при підрахунку голосів виборців. У разі своєї незгоди з відомостями, що зазначені у протоколі, член комісії

зобов'язаний викласти у письмовій формі свою окрему думку, яка додається до протоколу.

Непідписання або відмова у підписанні протоколу окремими членами комісії не має правових наслідків для дійсності протоколу»;

після частини восьмої доповнити новою частиною такого змісту:

«9. Про видачу копій протоколу про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці складається акт за формою, встановленою Центральною виборчою комісією. В акті зазначаються перелік осіб, які одержали копії відповідного протоколу, номер примірника, дата та час одержання цих копій і проставляються підписи цих осіб. Акт підписується головою та секретарем дільничної виборчої комісії і скріплюється печаткою дільничної виборчої комісії. Акт запаковується у пакет разом з першим і другим примірниками протоколу дільничної виборчої комісії про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці».

У зв'язку з цим частину дев'яту вважати частиною десятою;

36) у частинах першій, третій і четвертій статті 81 слова «частині дев'ятій» замінити словами «частині десятій»;

37) у статті 82:

частини другу і тринадцяту викласти в такій редакції:

«2. Засідання окружної виборчої комісії, зазначене у частині першій цієї статті, оформляється протоколом безперервного засідання, який зобов'язані підписати голова, заступник голови, секретар або член комісії, який виконував на зазначеному засіданні обов'язки секретаря, та інші члени окружної виборчої комісії, які присутні на засіданні комісії. До протоколу додаються (за наявності) окремі думки членів комісії, які брали участь у засіданні і не згодні з прийнятим комісією рішенням.

У разі своєї незгоди з відомостями, що зазначені у протоколі, член комісії зобов'язаний викласти у письмовій формі свою окрему думку, яка додається до протоколу.

Непідписання або відмова у підписанні протоколу окремими членами

комісії не має правових наслідків для дійсності протоколу»;

«13. Протоколи про повторний підрахунок голосів виборців на відповідній виборчій дільниці складаються окружною виборчою комісією у кількості примірників на чотири більшій, ніж кількість осіб, що входять до складу окружної виборчої комісії. Примірники протоколів нумеруються і мають однакову юридичну силу. Кожен примірник протоколу зобов'язані підписати голова, заступник голови, секретар та інші члени окружної виборчої комісії, які присутні на засіданні комісії, та члени дільничної виборчої комісії, які брали участь у повторному підрахунку голосів. Кожен примірник протоколу засвідчується печаткою окружної виборчої комісії. Відомості протоколів оголошуються. Перший примірник кожного протоколу мають право підписати кандидати, їх довірені особи, офіційні спостерігачі, які були присутні при підрахунку голосів виборців. У разі своєї незгоди з відомостями, що зазначені у протоколі, член комісії зобов'язаний викласти у письмовій формі свою окрему думку, яка додається до протоколу.

Непідписання або відмова у підписанні протоколу окремими членами комісії не має правових наслідків для дійсності протоколу»;

у частині четвертій слова «частиною дев'ятою» замінити словами «частиною десятою»;

38) у статті 83:

в абзаці першому частини першої слово «встановлює» замінити словами «зобов'язана встановити»;

частини п'яту і шосту викласти в такій редакції:

«5. Протокол про підсумки голосування в межах територіального виборчого округу зобов'язані підписати голова, заступник голови, секретар та інші члени окружної виборчої комісії, які присутні на засіданні комісії. Зазначений протокол засвідчується печаткою окружної виборчої комісії. У разі своєї незгоди з відомостями, що зазначені у протоколі, член комісії зобов'язаний викласти у письмовій

формі свою окрему думку, яка додається до протоколу.

Непідписання або відмова у підписанні протоколу окремими членами комісії не має правових наслідків для дійсності протоколу.

У протоколі зазначаються дата і час (година і хвилини) його підписання членами окружної виборчої комісії. У разі відсутності підпису члена окружної виборчої комісії у протоколі проти його прізвища зазначається причина відсутності підпису. Перший примірник протоколу мають право підписати кандидати, їх довірені особи та офіційні спостерігачі, які були присутні при встановленні підсумків голосування в межах територіального виборчого округу. Якщо після підписання зазначеного протоколу до відправки його до Центральної виборчої комісії окружна виборча комісія виявила в ньому неточності (описку чи помилку у цифрах), вона на своєму засіданні розглядає питання про внесення змін до протоколу шляхом складення нового протоколу, на якому робиться позначка «Уточнений». Протокол з поміткою «Уточнений» виготовляється і підписується у порядку та в кількості примірників, встановлених цією статтею.

6. Перший примірник протоколу окружної виборчої комісії про підсумки голосування в межах територіального виборчого округу, а в разі внесення змін до цього протоколу — і протокол, в якому були допущені неточності (описки чи помилки у цифрах), разом з відповідними протоколами та актами дільничних виборчих комісій, рішеннями, прийнятими на підставі цих актів, та, за наявності, протоколами окружної виборчої комісії про повторний підрахунок голосів виборців на відповідній виборчій дільниці в межах територіального виборчого округу, окремими думками членів окружної виборчої комісії, викладеними у письмовій формі, заявами і скаргами про порушення окружною виборчою комісією порядку встановлення підсумків голосування в межах територіального виборчого округу та рішеннями, прийнятими окружною виборчою комісією за результатами їх розгляду,

окружна виборча комісія невідкладно транспортує до Центральної виборчої комісії, другий примірник протоколу зберігається в окружній виборчій комісії, третій — невідкладно вивішується для загального ознайомлення у приміщенні окружної виборчої комісії, а решта по одному примірнику видається членам окружної виборчої комісії;

доповнити частиною восьмою такого змісту:

«8. Окружна виборча комісія зобов'язана встановити підсумки голосування в межах територіального виборчого округу не пізніше ніж на п'ятий день з дня проведення виборів незалежно від кількості виборчих дільниць у відповідному окрузі, щодо яких прийнято рішення про визнання голосування на виборчій дільниці недійсним. Визнання голосування недійсним у межах територіального виборчого округу забороняється. Протокол про підсумки голосування у межах територіального виборчого округу невідкладно після підписання транспортується до Центральної виборчої комісії»;

39) у статті 84:

частини першу — третю викласти в такій редакції:

«1. Центральна виборча комісія на своєму засіданні протягом десяти днів, але не пізніше ніж на третій день з дня отримання всіх протоколів окружних виборчих комісій про підсумки голосування в межах відповідних територіальних виборчих округів встановлює результати голосування у день виборів Президента України, про що складає протокол.

Центральна виборча комісія може продовжити не більш як на один день зазначений термін у разі необхідності надання окружній виборчій комісії часу для подання протоколу з позначкою «Уточнений».

У разі неподання до Центральної виборчої комісії у терміни, передбачені Законом, протоколу окружної виборчої комісії про встановлення підсумків голосування (у тому числі уточненого) Центральна виборча комісія встановлює результати виборів у цьому окрузі

на підставі наявних протоколів дільничних виборчих комісій.

До протоколу про результати голосування у день виборів Президента України заносяться прописом та цифрами такі відомості:

1) кількість виготовлених виборчих бюлетенів;

2) кількість виборчих бюлетенів, одержаних окружними виборчими комісіями;

3) кількість виборчих бюлетенів, одержаних дільничними виборчими комісіями;

4) кількість виборців, внесених до списків виборців на виборчих дільницях;

5) кількість невикористаних виборчих бюлетенів;

6) кількість виборців, які отримали виборчі бюлетені;

7) кількість виборців, які взяли участь у голосуванні;

8) кількість виборчих бюлетенів, визнаних недійсними;

9) кількість голосів виборців, поданих за кожного кандидата на пост Президента України;

10) відсоток голосів виборців, поданих за кожного кандидата на пост Президента України, у відношенні до кількості виборців, які взяли участь у голосуванні;

11) кількість виборців, які не підтримали жодного кандидата на пост Президента України;

12) відсоток голосів виборців, які не підтримали жодного кандидата на пост Президента України, у відношенні до кількості виборців, які взяли участь у голосуванні.

2. Відомості про підсумки голосування цифрами і прописом заносяться до протоколу Центральної виборчої комісії про підсумки голосування в день виборів Президента України. Відомості, зазначені у пунктах 2-12 частини першої цієї статті, вносяться як по кожному територіальному виборчому округу, так і сумарно по загальнодержавному округу. Протокол про результати голосування у день виборів Президента України зобов'язані підписати голова,

заступники голови, секретар та інші члени Центральної виборчої комісії, які присутні на засіданні комісії. Зазначений протокол засвідчується печаткою Центральної виборчої комісії. У разі своєї незгоди з відомостями, що зазначені у протоколі, член комісії має право викласти у письмовій формі свою окрему думку, яка додається до протоколу.

Непідписання або відмова у підписанні протоколу окремими членами комісії не має правових наслідків для дійсності протоколу.

3. Обраним у день виборів Президентом України вважається кандидат, який одержав на виборах більше половини голосів виборців, які взяли участь у голосуванні. Про обрання Президента України Центральна виборча комісія оформлює протокол. У протоколі Центральної виборчої комісії про підсумки голосування в день виборів Президента України при цьому зазначаються прізвище та ініціали кандидата, який відповідно до цього Закону обраний Президентом України;

доповнити частиною сьомою такого змісту:

«7. Скарги, що стосуються підготовки і проведення виборів Президента України, на рішення, дії чи бездіяльність виборчих комісій та їх членів, органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, закладів та організацій, їх посадових і службових осіб, акти та дії об'єднань громадян, крім тих, які відповідно до закону, статуту (положення) об'єднання громадян належать до їх внутрішньої організаційної діяльності або їх виключної компетенції, дії та бездіяльність засобів масової інформації, їх посадових та службових осіб, а також інших суб'єктів виборчого процесу у день голосування і наступні дні виборчого процесу до Центральної виборчої комісії не подаються. У разі надходження зазначені скарги залишаються Центральною виборчою комісією без розгляду. Подання таких скарг не перешкоджає встановленню результатів виборів Президента України та їх оголошенню»;

40) статті 85 і 86 викласти в такій редакції:

«Стаття 85. Повторне голосування

1. Повторне голосування призначається Центральною виборчою комісією на третю неділю після дня виборів.

2. До виборчого бюлетеня для повторного голосування включаються два кандидати на пост Президента України, які у підсумку голосування у день виборів одержали найбільшу кількість голосів.

3. Якщо один із кандидатів, включених до виборчого бюлетеня для повторного голосування, не пізніш як за десять днів до дня повторного голосування зняв свою кандидатуру шляхом подання письмової заяви до Центральної виборчої комісії і Центральна виборча комісія прийняла рішення про скасування реєстрації кандидата, включеного до виборчого бюлетеня для повторного голосування, Центральна виборча комісія невідкладно приймає рішення про включення до виборчого бюлетеня кандидата, наступного за кількістю одержаних у день виборів голосів.

4. Якщо кандидат подав до Центральної виборчої комісії письмову заяву про зняття своєї кандидатури з балотування і Центральна виборча комісія прийняла рішення про скасування реєстрації кандидата, включеного до виборчого бюлетеня для повторного голосування, пізніше строку, зазначеного у частині третій цієї статті, або з інших причин немає кандидатів, які могли б бути включеними до виборчого бюлетеня для повторного голосування замість вибулого, повторне голосування проводиться щодо однієї кандидатури.

5. Для проведення повторного голосування з виборів Президента України Центральна виборча комісія не пізніш як за десять днів до дня повторного голосування за поданням кандидатів на пост Президента України, які включені до виборчого бюлетеня для повторного голосування, формує новий склад окружних виборчих комісій у кількості чотирнадцяти осіб — по сім осіб від кожного кандидата, включеного до ви-

борчого бюлетеня для повторного голосування.

6. Кандидати на пост Президента України, які включені до виборчого бюлетеня для повторного голосування, не пізніш як за дванадцять днів до дня повторного голосування вносять до Центральної виборчої комісії подання щодо кандидатур до складу окружних виборчих комісій за формою, встановленою Центральною виборчою комісією.

7. При розподілі керівних посад в окружних виборчих комісіях Центральна виборча комісія забезпечує для кожного кандидата на пост Президента України рівну кількість посад голови та секретаря окружної виборчої комісії (з можливим відхиленням від рівної кількості не більш як на одну посаду відповідно голови або секретаря комісії). Голова та секретар окружної виборчої комісії не можуть бути представниками одного кандидата на пост Президента України.

8. Окружна виборча комісія не пізніш як за п'ять днів до дня повторного голосування за поданням кандидатів на пост Президента України, які включені до виборчого бюлетеня для повторного голосування, формує новий склад дільничної виборчої комісії у кількості шістнадцяти осіб — по вісім осіб від кожного кандидата, включеного до виборчого бюлетеня для повторного голосування.

9. Кандидати на пост Президента України, які включені до виборчого бюлетеня для повторного голосування, не пізніш як за вісім днів до дня повторного голосування вносять до окружної виборчої комісії подання стосовно кандидатур до складу дільничних виборчих комісій.

10. У разі якщо кількість запропонованих до складу відповідних виборчих комісій кандидатур менша за встановлену в цьому Законі, відповідна виборча комісія утворюється у кількості, що відповідає кількості поданих кандидатур. Кандидат, який не використав можливість подати встановлену кількість кандидатур до складу відповідної виборчої комісії, може подати такі кандидатури не пізніш як за два дні до дня повторного голосування.

11. При розподілі керівних посад у дільничних виборчих комісіях окружна виборча комісія забезпечує для кожного кандидата на пост Президента України рівну кількість посад голови та секретаря дільничної виборчої комісії (з можливим відхиленням від рівної кількості не більше ніж на одну посаду відповідно голови або секретаря комісії). Голова та секретар дільничної виборчої комісії не можуть бути представниками одного кандидата на пост Президента України.

12. Рішення про дострокове припинення повноважень члена виборчої комісії приймається одночасно з рішенням про включення до складу відповідної виборчої комісії іншого представника від того ж кандидата.

13. Голосування, проведення підрахунку голосів та встановлення підсумку голосування у разі повторного голосування здійснюються у порядку, встановленому статтями 75-83 цього Закону.

14. Голосування виборців на закordonних виборчих дільницях організовують і проводять дільничні виборчі комісії у тому ж складі, що був станом на день голосування. У разі вибуття окремих членів із складу зазначених комісій нові кандидатури до їх складу не включаються.

15. Центральна виборча комісія на своєму засіданні на підставі протоколів окружних виборчих комісій про підсумки повторного голосування в межах відповідних територіальних виборчих округів не пізніш як на десятий день з дня повторного голосування встановлює та оголошує результати повторного голосування з виборів Президента України, про що складає протокол.

16. Якщо до бюлетеня для повторного голосування було внесено дві кандидатури, обраним Президентом України за підсумками повторного голосування вважається кандидат, який за підсумками повторного голосування одержав більшу, ніж інший кандидат, кількість голосів виборців, які взяли участь у голосуванні.

17. Якщо до виборчого бюлетеня для повторного голосування було включено лише одну кандидатуру, кандидат вва-

жається обраним Президентом України, якщо він одержав більше половини голосів виборців, які взяли участь у голосуванні.

18. Якщо в результаті повторного голосування обидва кандидати, що балотувалися, набрали однакову кількість голосів або якщо голосування проводилося по одній кандидатурі і вона не отримала більше половини голосів виборців, які взяли участь у голосуванні, вибори Президента України вважаються такими, що не відбулися.

Стаття 86. Офіційне оголошення результатів виборів

1. Центральна виборча комісія на своєму засіданні оголошує результати виборів Президента України, про що зазначається у протоколі засідання комісії, із зазначенням прізвища, імені, по батькові обраного Президента України, його року народження, професії, посади (заняття), місця роботи, місця проживання, партійності, суб'єкта висування.

2. Офіційним оголошенням результатів виборів Президента України є оголошення головуючим на засіданні Центральної виборчої комісії результатів виборів Президента України. Витяг з протоколу засідання Центральної виборчої комісії про офіційне оголошення Центральною виборчою комісією результатів виборів Президента України є підставою для звільнення з роботи (посади), не сумісної із зайняттям поста Президента України, та прийняття рішення про припинення дії представницького мандата особи, обраної Президентом України;

41) частину п'яту статті 89 виключити;

42) у статті 90:

частини сьому і восьму виключити; у частині дев'ятій слово та цифри «статтею 35» замінити словом та цифрами «статтями 36, 36-1»;

43) статті 92 і 93 викласти в такій редакції:

«Стаття 92. Предмет та суб'єкти оскарження

Скарги, що стосуються призначення, підготовки і проведення виборів Президента України, можуть бути подані на рі-

шення, дії чи бездіяльність виборчих комісій та їх членів, дій кандидатів на пост Президента України, їх довірених осіб.

Стаття 93. Суб'єкти розгляду скарг

1. Скарга, зазначена у статтях 91 і 92 цього Закону, розглядається відповідною виборчою комісією згідно з цим та іншими законами України.

2. У разі прийняття судом позову до розгляду з того ж питання і з тих же підстав, що є предметом розгляду скарги відповідною виборчою комісією, така виборча комісія зобов'язана зупинити розгляд цієї скарги до набрання рішенням суду законної сили. Суд повинен повідомити відповідну виборчу комісію та комісію вищого рівня про надходження позову не пізніше як на наступний день з дня надходження скарги.

3. Якщо виборча комісія при розгляді скарги визнає необхідним проведення перевірки зазначених у скарзі обставин правоохоронними органами, відповідні органи за зверненням виборчої комісії перевіряють ці обставини та зживають відповідних заходів щодо припинення порушення законодавства у триденний строк з дня отримання звернення, а якщо звернення отримано менше ніж за три дні до дня голосування, у день голосування чи в наступний за ним день — невідкладно»;

44) у статті 94:

у частині першій слово «семи» замінити словом «п'яти»;

частину четверту викласти в такій редакції:

«4. Скарга щодо порушень, які мали місце в день голосування, може бути подана до виборчої комісії, яка допустила порушення, не пізніше закінчення голосування, а до виборчої комісії вищого рівня або до суду — не пізніше двадцять четвертої години дня, наступного за днем голосування, в порядку, встановленому цим Законом»;

45) статті 96, 99 і 100 викласти в такій редакції:

«Стаття 96. Порядок і строки розгляду скарг

1. Порядок розгляду скарги виборчою комісією встановлюється Центральною виборчою комісією. Розгляд

скарг виборчими комісіями здійснюється із запрошенням суб'єкта звернення із скаргою та суб'єкта оскарження.

2. Днем подачі скарги вважається день фактичного отримання скарги суб'єктом розгляду скарги.

3. Скарга, оформлена без дотримання вимог статті 95 цього Закону, повертається суб'єктові подання скарги (представнику юридичної особи — суб'єкта подання скарги) з відповідними роз'ясненнями не пізніше як на наступний день після дня надходження скарги, а подана напередодні, в день голосування чи наступного дня — невідкладно.

4. Скарга розглядається у дводенний строк з дня її отримання, але щодо порушень, які мали місце до дня голосування, — не пізніше закінчення дня, що передує дню голосування, а щодо порушень, які мали місце в день голосування, — не пізніше ніж за одну годину до закінчення голосування.

5. Про час і місце розгляду скарги суб'єкт звернення та інші заінтересовані особи можуть повідомлятися рекомендованими телеграмами, факсимільними повідомленнями, засобами електронної пошти. Допускається повідомлення суб'єкта звернення та заінтересованих осіб про час і місце розгляду скарги по телефону з фіксуванням такої дії службовою особою суб'єкта розгляду скарги окремою письмовою довідкою, яка долучається до справи (протоколу).

6. Виборчі комісії, суди та правоохоронні органи організують свою роботу під час виборчого процесу, в тому числі у вихідні дні та в день голосування, таким чином, щоб забезпечити прийом та розгляд скарг у строки та в спосіб, встановлені цим Законом»;

«Стаття 99. Оскарження у судовому порядку

1. Провадження в окремих категоріях справ у судах, а також порядок розгляду та оскарження рішень визначаються Кодексом адміністративного судочинства України (2747-15) з урахуванням особливостей, передбачених цим Законом.

2. До суду можуть бути оскаржені:

1) рішення, дії чи бездіяльність органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, закладів та організацій, їх посадових та службових осіб — за місцезнаходженням відповідного органу, підприємства, установи, закладу, організації, посадової (службової) особи, рішення, дії чи бездіяльність яких оскаржуються у порядку, передбаченому статтею 174 Кодексу адміністративного судочинства України (2747-15);

2) акти чи дії партій (блоків) — суб'єктів виборчого процесу, об'єднань громадян, крім тих, які відповідно до закону, статуту (положення) об'єднання громадян належать до їх внутрішньої організаційної діяльності або їх виключної компетенції — за місцезнаходженням органу об'єднання громадян, виборчого блоку, акти чи дії якого оскаржуються у порядку, передбаченому статтею 175 Кодексу адміністративного судочинства України (2747-15);

3) дії чи бездіяльність засобів масової інформації, їх власників, посадових і службових осіб, творчих працівників — за місцезнаходженням засобу масової інформації, дії чи бездіяльність якого оскаржуються у порядку, передбаченому статтею 174 Кодексу адміністративного судочинства України (2747-15);

4) рішення, дії чи бездіяльність виборчих комісій, у тому числі рішення Центральної виборчої комісії із встановлення результатів виборів у порядку, передбаченому статтею 172 Кодексу адміністративного судочинства України (2747-15).

3. Дії кандидатів на пост Президента України, партій (блоків) — суб'єктів виборчого процесу, їх довірених осіб оскаржуються до Київського апеляційного адміністративного суду.

4. Повноваження суду, встановлені статтею 117 Кодексу адміністративного судочинства України (2747-15), не можуть бути застосовані судами щодо спорів, які стосуються призначення, підготовки і проведення виборів Президента України.

5. Суд розглядає та вирішує адміністративні справи, визначені цим

Законом, протягом двох днів з часу закінчення голосування на виборчих дільницях.

6. Позови, не розглянуті судом протягом терміну, визначеного в частині п'ятій цієї статті, залишаються без розгляду.

Стаття 100. Суб'єкти звернення з позовом до суду по окремих категоріях справ

1. Виборча комісія, кандидат на пост Президента України, партія (блок) — суб'єкт виборчого процесу, виборець, законні права або охоронювані законом інтереси яких порушено, мають право оскаржувати рішення чи дії об'єднання громадян, виборчого блоку, його посадової особи чи повноважного представника, які стосуються виборчого процесу, крім тих рішень чи дій, які відповідно до закону, статуту (положення) об'єднання громадян належать до його внутрішньої організаційної діяльності або його виключної компетенції.

2. Кандидат на пост Президента України, партія (блок) — суб'єкт виборчого процесу чи окружна виборча комісія мають право оскаржувати до суду або до відповідної виборчої комісії дії чи бездіяльність засобів масової інформації, їх власників, посадових та службових осіб, які порушують встановлений законом порядок діяльності засобів масової інформації під час виборчого процесу, у тому числі стосовно передвиборної агітації, зокрема щодо вимоги спростування опублікованих ними неправдивих відомостей про кандидата чи партію (блок), що висунули кандидата.

3. Кандидат на пост Президента України, партія (блок) — суб'єкт виборчого процесу мають право оскаржувати дії іншого кандидата на пост Президента України, його довіреної особи, якщо ці дії спрямовані на порушення встановленого законом порядку висунення кандидата, проведення передвиборної агітації, інші порушення їх прав або виборчих прав громадян. Виборець має право оскаржувати дії кандидата на пост Президента України, його довіреної особи, якщо ці дії порушують його виборчі права.

4. Суб'єкт виборчого процесу має право оскаржувати рішення, дії чи бездіяльність виборчої комісії, окремого члена виборчої комісії»;

46) статті 101, 102 та частину третю статті 103 виключити;

47) у статті 104:

частини другу і третю викласти в такій редакції:

«2. Рішення, дії чи бездіяльність дільничної виборчої комісії та її членів оскаржуються до окружної виборчої комісії або до адміністративного суду за місцезнаходженням дільничної виборчої комісії.

3. Рішення, дії чи бездіяльність окружної виборчої комісії або члена такої комісії оскаржуються до Центральної виборчої комісії або до окружного адміністративного суду за місцезнаходженням окружної виборчої комісії в порядку, встановленому цим Законом»;

доповнити частиною п'ятою такого змісту:

«5. Рішення апеляційної інстанції з виборчих спорів є остаточним і оскарженню не підлягає. Рішення Вищого адміністративного суду України щодо скарги на результати виборів є остаточним і не підлягає перегляду в апеляційному чи касаційному порядку»;

48) у тексті Закону слова «територіальна виборча комісія» у всіх відмінках і числах замінити словами «окружна виборча комісія» у відповідному відмінку і числі.

5. У Законі України «Про Державний реєстр виборців» (698-16) (Відомості Верховної Ради України, 2007 р., № 20, ст. 282):

1) у статті 14:

у частині другій:

у пункті 4 слово «записів» замінити словами «бази даних»;

після пункту 5 доповнити новим пунктом такого змісту:

«6) здійснює ведення системних класифікаторів».

У зв'язку з цим пункт 6 вважати пунктом 7;

частини шосту і сьому викласти в такій редакції:

«6. Повноваження органу ведення

Реєстру поширюються на територію відповідного району, міста, району у місті та підпорядкованих відповідній раді.

7. Органи ведення Реєстру мають доступ до бази даних Реєстру в обсязі та порядку, встановлених цим Законом та прийнятими відповідно до цього Закону рішеннями розпорядника Реєстру. Органи ведення Реєстру забезпечують ведення Реєстру в порядку, встановленому цим Законом та розпорядником Реєстру. Орган ведення Реєстру має свою печатку, зразок якої затверджується розпорядником Реєстру»;

у пункті 1 частини восьмої слова «виборча комісія Автономної Республіки Крим» замінити словами «відповідний структурний підрозділ Ради міністрів Автономної Республіки Крим»;

частину дев'яту викласти в такій редакції:

«9. Повноваження регіонального органу адміністрування Реєстру поширюються відповідно на територію Автономної Республіки Крим, області, міста Києва чи Севастополя та підпорядковані населені пункти»;

у другому реченні частини десятої слова «не має права доступу до» замінити словами «має доступ у режимі читання до статистичних відомостей Реєстру»;

2) статтю 15 викласти в такій редакції:

«Стаття 15. Доступ органу ведення Реєстру до бази даних Реєстру

1. Орган ведення Реєстру має доступ до записів Реєстру відповідно до частини сьомої статті 14 цього Закону.

2. Внесення до бази даних Реєстру нових записів, внесення змін до бази даних Реєстру, знищення записів бази даних Реєстру з підстав та в порядку, встановлених цим Законом та прийнятими відповідно до цього Закону рішеннями розпорядника Реєстру, здійснюються в режимі реального часу органом ведення Реєстру. Внесення змін щодо виборчої адреси виборця здійснюється в порядку, встановленому розпорядником Реєстру.

3. Програмні та інші засоби доступу надаються працівникам органу ведення Реєстру розпорядником Реєстру»;

3) у статті 16:
пункт 4 частини першої виключити;
частину другу доповнити словами «з використанням візуального та автоматизованого контролю повноти та коректності персональних даних Реєстру»;
доповнити частиною третьою такого змісту:

«3. Орган ведення Реєстру веде облік усіх дій щодо зміни бази даних Реєстру в порядку та за формою, що встановлені розпорядником Реєстру»;

4) у статті 17:
у частині першій слова «письмового розпорядження» замінити словом «наказу»;

в абзаці першому частини другої, частині третій та абзаці першому частини четвертої слово «розпорядження» замінити словом «наказу»;

пункт 2 частини четвертої викласти в такій редакції:

«2) виявлення кратного включення виборця до Реєстру»;

після частини третьої доповнити новою частиною такого змісту:

«4. У разі виявлення в результаті візуального та автоматизованого контролю неповноти або некоректності відомостей про виборця, включеного до Реєстру, підставою для видання розпорядження про внесення змін є документи, які підтверджують відповідні зміни».

У зв'язку з цим частини четверту — шосту вважати відповідно частинами п'ятою — сьомою;

5) статтю 36 виключити;

6) у частині сьомій статті 37 слова «за погодженням з розпорядником Реєстру» виключити;

7) розділ VII «Прикінцеві положення» доповнити пунктом 3-1 такого змісту:

«3-1. До закінчення первинного уточнення персональних даних Реєстру списки виборців для проведення виборів і референдумів складаються органами ведення Реєстру з використанням бази даних та програмних засобів, які використовувалися під час підготовки списків виборців для останніх у часі виборів чи референдуму. Особливості

порядку складання та уточнення списків виборців для проведення виборів і референдумів до закінчення первинного уточнення персональних даних Реєстру визначаються Центральною виборчою комісією».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. До приведення законодавства України у відповідність із цим Законом закони та інші нормативно-правові акти застосовуються в частині, що не суперечить цьому Закону.

3. У разі відсутності Державного реєстру виборців на день початку виборчого процесу чергових виборів Президента України складання списків виборців здійснюється з використанням основних механізмів і процедур, визначених Законом України «Про Державний реєстр виборців» (698-16), у порядку і з особливостями, встановленими розділом XI Закону України «Про вибори народних депутатів України» (1665-15).

4. Кабінету Міністрів України у місячний строк після опублікування цього Закону:

підготувати та подати до Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законів України у відповідність із цим Законом;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом;

забезпечити перегляд чи скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

5. Центральній виборчій комісії:

привести у місячний строк після опублікування цього Закону свої акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити прийняття актів, передбачених цим Законом.

Голова Верховної Ради України
В. ЛИТВИН

м. Київ, 21 серпня 2009 року № 1616-VI